

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 316/2019-37

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 26. novembra 2019 v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej a zo sudcov Miroslava Duriša (sudca spravodajca) a Mojmíra Mamojku o ústavnej sťažnosti [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátkou JUDr. Tatianou Polkovou, Na Priekope 174/13, Žilina, ktorou namieta porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 40 C 22/2017 (pôvodne vedenom pod sp. zn. Nc 1117/1999), takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo [REDAKOVANÉ] na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a jeho právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 40 C 22/2017 (pôvodne vedenom pod sp. zn. Nc 1117/1999) porušené boli.

2. [REDACTED] p r i z n á v a primerané finančné zadost'učinenie v sume 1 500 € (slovom tisícpäťsto eur), ktoré je mu Okresný súd Žilina p o v i n n ý zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

3. Okresný súd Žilina je p o v i n n ý nahradiť [REDACTED] trovy konania v sume 346,26 € (slovom tristoštyridsaťšesť eur a dvadsaťšesť centov) na účet jeho právnej zástupkyne JUDr. Tatiany Polkovej, Na Priekope 174/13, Žilina, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Vo zvyšnej časti ústavnej s'ťažnosti n e v y h o v u j e .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Obsah ústavnej s'ťažnosti a argumentácia s'ťažovateľa

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 29. apríla 2019 doručená ústavná s'ťažnosť [REDACTED], [REDACTED] [REDACTED], [REDACTED] (ďalej len „s'ťažovateľ“), zastúpeného advokátkou JUDr. Tatianou Polkovou, Na Priekope 174/13, Žilina, ktorou namieta porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Žilina (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 40 C 22/2017 [pôvodne vedenom pod sp. zn. Nc 1117/1999 (ďalej aj „napadnuté konanie“)].

2. Z ústavnej s'ťažnosti a príloh k nej priložených vyplýva, že s'ťažovateľ podal na okresnom súde 22. novembra 1999 žalobu o ochranu osobnosti (vec vedená okresným súdom pôvodne pod sp. zn. Nc 1117/1999), ktorou sa proti obchodnej spoločnosti PEREX, a. s. (ďalej len „žalovaná“), domáhal priznania morálnej a relutárnej satisfakcie v súvislosti s neoprávneným zásahom do jeho osobnostných práv, ku ktorému došlo

v dôsledku uverejnenia článku v bývalom týždenníku Moment č. 47 z 19. novembra 1999. V poradí prvým meritórnym rozhodnutím rozhodol vo veci žaloby o ochranu osobnosti okresný súd rozsudkom č. k. Nc 1117/1999-267 z 25. februára 2010 (ďalej len „rozsudok z 25. februára 2010“).

3. Rozsudok okresného súdu z 25. februára 2010 bol uznesením Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 10 Co 253/2010 z 24. februára 2011 (ďalej len „uznesenie z 24. februára 2011“) zrušený a vec bola vrátená okresnému súdu na ďalšie konanie.

4. Okresný súd následne rozsudkom č. k. Nc 1117/1999-334 z 30. júna 2011 (ďalej len „rozsudok z 30. júna 2011“) žalovanú zaviazal k morálnej a reľutárnej satisfakcii sťažovateľa v súvislosti s neoprávneným zásahom do jeho osobnostných práv a vo zvyšnej časti bola žaloba zamietnutá. O odvolaní žalovanej proti rozsudku okresného súdu z 30. júna 2011 rozhodol krajský súd rozsudkom sp. zn. 10 Co 301/2011 zo 17. júla 2013 (ďalej len „rozsudok zo 17. júla 2013“) tak, že výroku rozsudku okresného súdu z 30. júna 2011, ktorým bola v ostatnej časti týkajúcej sa zaplata nemajetkovej ujmy žaloba zamietnutá, sa nedotkol a v ostatných výrokoch bol rozsudok okresného súdu z 30. júna 2011 zmenený tak, že žaloba bola zamietnutá.

5. Na podklade dovolania sťažovateľa Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) uznesením sp. zn. 3 Cdo 429/2014 zo 14. apríla 2016 (ďalej len „uznesenie zo 14. apríla 2016“) zrušil rozsudok krajského súdu zo 17. júla 2013 v zmeňujúcom výroku a vo výroku o trovách konania a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie. Následne krajský súd uznesením č. k. 10 Co 175/2016-516 z 29. novembra 2016 (ďalej len „uznesenie z 29. novembra 2016“) zrušil rozsudok okresného súdu z 30. júna 2011 a vec vrátil okresnému súdu na nové konanie a rozhodnutie. V súčasnosti sa vec žaloby o ochranu osobnosti na okresnom súde vedie pod sp. zn. 40 C 22/2017.

6. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti s poukazom na právnu úpravu obsiahnutú v čl. 2 ods. 1 a čl. 17 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) namieta, že postup

okresného súdu v napadnutom konaní porušuje jeho základné právo zaručené čl. 48 ods. 2 ústavy a právo zaručené čl. 6 ods. 1 dohovoru.

7. K základných kritériám, ktoré ústavný súd zohľadňuje pri posudzovaní otázky, či v predmetnom súdnom konaní došlo k zbytočným priet'ahom, s'ťažovateľ uvádza, že predmetom napadnutého konania je žaloba o ochranu osobnosti, ktorá patrí do štandardnej rozhodovacej činnosti všeobecných súdov. Podľa s'ťažovateľa sám svojím správaním žiadnym spôsobom neprispel k predĺženiu napadnutého konania. Napokon v súvislosti s kritériom správania samotného všeobecného súdu s'ťažovateľ namieta, že okresný súd v napadnutom konaní spôsobil zbytočné priet'ahy jednak nesústreďenou a neefektívnou činnosťou, ako aj absolútnou nečinnosťou.

8. V konkrétnostiach s'ťažovateľ argumentuje, že nesprávna činnosť okresného súdu je preukázaná zrušením nezákonných rozhodnutí prvoinštančného súdu odvolacím súdom a konanie pred okresným súdom sa „*vyznačuje aj opakovanými obdobiami absolútnej nečinnosti odporcu a neefektívnym procesným postupom odporcu, ktorý bez rešpektovania zásady koncentrácie opakovane pripúšťa dôkazne návrhy žalovanej strany, pričom dôkazy sám zabezpečuje a pojednávania opakovane odročuje.*“. Podľa s'ťažovateľa je nevyhnutné posudzovať dĺžku napadnutého konania vo všetkých súvislostiach, a to od obdobia, keď bola podaná žaloba.

9. S'ťažovateľ si uplatňuje priznanie primeraného finančného zadosťučinenia, ktoré odôvodňuje „*pretrvávajúcim pocitom neistoty, pocitmi márnosti a nespravodlivosti, ktoré vyplývajú z nesprávnej činnosti a absolútnej nečinnosti odporcu. Nemožno opomenúť, že celé konanie na troch stupňoch všeobecných súdov trvá už takmer 20 rokov a s'ťažovateľ stále nedisponuje právoplatným rozhodnutím vo svojej veci.*“.

10. Na podklade uvedených skutočností s'ťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd po prijatí ústavnej s'ťažnosti na ďalšie konanie o nej rozhodol nálezom tak, že vysloví porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom konaní, okresnému súdu prikáže,

aby v napadnutom konaní konal bez zbytočných prietáhov, a sťažovateľovi prizná finančné zadosťučinenie v sume 15 000 € a náhradu trov právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom.

II.

Procesný postup ústavného súdu, chronológia úkonov okresného súdu v napadnutom konaní, vyjadrenie okresného súdu k ústavnej sťažnosti a replika sťažovateľa

11. Ústavný súd uznesením sp. zn. I. ÚS 316/2019 z 20. augusta 2019 prijal ústavnú sťažnosť sťažovateľa na ďalšie konanie.

12. Po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie ústavný súd vyzval predsedu okresného súdu na vyjadrenie k ústavnej sťažnosti a oznámenie, či trvá na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie. Podpredsedníčka okresného súdu podaním sp. zn. I SprS 264/2019 z 25. októbra 2019 (ďalej len „prípis z 25. októbra 2019“) oznámila, že súhlasí s upustením od ústneho pojednávania o ústavnej sťažnosti.

13. V kontexte argumentov predložených sťažovateľom v ústavnej sťažnosti podpredsedníčka okresného súdu zdôraznila, že žaloba o ochranu osobnosti síce patrí do štandardnej rozhodovacej činnosti všeobecných súdov, avšak vzhľadom na „*povahu právnej úpravy vo vzťahu k zaplateniu nemajetkovej ujmy v peniazoch, ktorá explicitne neupravuje výšku peňažného zadosťučinenia a ktorej určenie je ponechané na úvahe súdu a vzhľadom na rozdielnu rozhodovaciu prax súdov si posudzovanie dôvodnosti uplatneného nároku žalobcu vyžaduje dôsledné posúdenie a kvalifikované vyhodnotenie.*“.

14. V ďalšom podpredsedníčka okresného súdu v prípise konštatovala, že považuje ústavnú sťažnosť sťažovateľa za dôvodnú, a v konkrétnostiach ústavnému súdu navrhla, aby pri rozhodovaní vo veci sťažovateľom požadovaného primeraného finančného zadosťučinenia ústavný súd prihliadol na povahu uplatneného nároku a možnú ujmu, ktorá sťažovateľovi trvaním sporu vznikla.

15. Prílohou prípisu podpredsedníčky okresného súdu z 25. októbra 2019 bolo vyjadrenie zákonného sudcu k ústavnej sťažnosti, ktorý v podstatnom uviedol, že si nie je vedomý „žiadnych prieťahov v konaní. Súd v tejto veci riadne konal a robil potrebné úkony tak, ako ich navrhovali sporové strany. Súd chápe postoj žalobcu, že doposiaľ nebolo právoplatne rozhodnuté o jeho žalobnom návrhu. Je však nepochybne zrejmé, že v tejto veci už bolo právoplatne rozhodnuté. Po rozhodnutí NS SR sa v krátkej dobe tunajší súd zaoberal týmto sporom. Len kvôli dlhodobej PN sudcu bolo konanie oddialené.“.

16. Ústavný súd sťažovateľa 7. novembra 2019 vyzval, aby zaujal stanovisko k vyjadreniam podpredsedníčky okresného súdu z 25. októbra 2019 a zákonného sudcu.

17. Sťažovateľ prostredníctvom právnej zástupkyne v stanovisku doručenom ústavnému súdu 15. novembra 2019 oznámil, že netrvá na ústnom pojednávaní vo veci a súhlasí s tým, aby ústavný súd upustil od ústneho pojednávania. Zároveň si uplatnil náhradu trov konania v sume 522,39 €. K vyjadreniam podpredsedníčky okresného súdu z 25. októbra 2019 a zákonného sudcu sťažovateľ stanovisko nezaujal.

18. Na podklade oznámenia podpredsedníčky okresného súdu (bod 12 tohto nálezu) a sťažovateľa (bod 17 tohto nálezu) ústavný súd podľa § 58 ods. 3 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) so súhlasom účastníkov konania upustil od ústneho pojednávania vo veci ústavnej sťažnosti, keďže dospel k záveru, že od prípadného pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

19. V súlade s čl. X bodom 7 Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 26. apríla 2019 do 31. decembra 2019 (ďalej len „rozvrh práce“) veci, na ktorých prerokovanie boli v období od 26. apríla 2019 do 16. októbra 2019 príslušné prvý senát ústavného súdu alebo druhý senát ústavného súdu v zložení platnom v období od 26. apríla 2019 do 16. októbra 2019 a v ktorých bolo v tomto období vydané rozhodnutie o prijatí návrhu na ďalšie konanie, prerokujú tieto senáty v pôvodnom zložení (platnom v období od 26. apríla 2019 do 16. októbra 2019).

20. Vzhľadom na už citované ustanovenie rozvrhu práce vec ústavnej sťažnosti sťažovateľa meritórne prerokoval a rozhodol I. senát v pôvodnom zložení platnom v období od 26. apríla 2019 do 16. októbra 2019 tak, ako to je uvedené v záhlaví tohto nálezu.

21. Zo spisu vzťahujúceho sa na napadnuté konanie vedené okresným súdom, ktorý si ústavný súd zapožičal, bol zistený tento prehľad procesných úkonov:

- Sťažovateľ podal na okresnom súde 22. novembra 1999 žalobu o ochranu osobnosti, ktorou sa proti žalovanej domáhal uloženia povinnosti uverejniť v týždenníku Moment, ktorého je žalovaná vydavateľom, ospravedlnenie a zaplatiť sumu 20 000 000 Sk a zároveň nahradiť trovy konania. Vec bola zapísaná pod sp. zn. Nc 1117/1999.

- Sťažovateľ podal 7. decembra 1999 návrh na nariadenie predbežného opatrenia.

- Podľa vyjadrenia okresného súdu sp. zn. 1 SprS 448/07 z 20. decembra 2007 bol spis 25. septembra 2000 zaslaný krajskému súdu, ktorý mal rozhodnúť o námietkach zaujatosti podaných žalovanou. Predmetná vec bola zaevidovaná pod sp. zn. 13 Nc 285/00.

- Dňa 5. februára 2002 bol spis postúpený najvyššiemu súdu na rozhodnutie o vznesenej námietke zaujatosti sudcov krajského súdu rozhodujúcich vo veci námietky zaujatosti sudcov okresného súdu.

- Najvyšší súd uznesením sp. zn. Nc 30/02 z 22. februára 2002 (ďalej len „uznesenie z 22. februára 2002“) rozhodol tak, že sudcov krajského súdu nevyhlásil z prejednávania a rozhodovania veci námietky zaujatosti sudcov okresného súdu. Najvyšší súd vrátil spis krajskému súdu 18. marca 2002. Po vrátení spisu krajskému súdu došlo v dôsledku personálnych zmien v obsadení senátov k chybnému postupu pri prerozdeľovaní spisov a k strate predmetného spisu.

- Okresný súd požiadal 11. marca 2008 krajský súd o oznámenie stavu konania vo veci rozhodovania o námietke zaujatosti doručenej krajskému súdu v septembri 2000.

- Dňa 25. marca 2008 predseda krajského súdu požiadal okresný súd o vykonanie rekonštrukcie relevantnej časti spisu.

- Dňa 27. marca 2008 predseda krajského súdu oznámil okresnému súdu, že došlo k strate spisu a pristúpilo sa k rekonštrukcii zberného spisu sp. zn. 13 Nc 285/00.

- Okresný súd začal s rekonštrukciou predmetného spisu 4. apríla 2008, a to dožiadanim sťažovateľa a žalovanej o predloženie originálov, prípadne rovnopisov žaloby a iných písomností týkajúcich sa prejednávanej veci.

- Dňa 14. apríla 2008 boli okresnému súdu predložené kópie žaloby z 22. novembra 1999 a návrhu na nariadenie predbežného opatrenia zo 6. decembra 1999.

- Okresný súd 20. mája 2008 a 30. mája 2008 vyzval na predloženie písomností pôvodného právneho zástupcu sťažovateľa a samotného sťažovateľa.

- Okresný súd spísal 3. júla 2008 zápisnicu o rekonštrukcii spisu a zároveň strany sporu vyzval na vyjadrenie sa k obsahu zápisnice. Na výzvu okresného súdu reagoval sťažovateľ oznámením doručeným okresnému súdu 11. júla 2008.

- Zrekonštruovaný spis bol predložený krajskému súdu 31. júla 2008.

- Dňa 3. septembra 2008 bola krajským súdom spísaná zápisnica o rekonštrukcii zberného spisu vedeného pod sp. zn. 13 Nc 285/00. Strany v spore boli zároveň vyzvané na vyjadrenie sa k obsahu zápisnice. Sťažovateľ na výzvu reagoval podaním doručeným okresnému súdu 26. septembra 2008, v ktorom oznámil, že proti zápisnici o rekonštrukcii zberného spisu nemá námietky, a zároveň krajský súd informoval o tom, že mu nebolo doručované uznesenie najvyššieho súdu z 22. februára 2002 a ani námietky zaujatosti sudcov okresného súdu a krajského súdu, ktoré podala žalovaná.

- Krajský súd vrátil okresnému súdu 17. októbra 2008 spis s odôvodnením, že v rámci rekonštrukcie zberného spisu sa nepodarilo zadovážiť podklady rozhodujúce vo veci podanej námietky zaujatosti sudcov okresného súdu vrátane samotnej námietky zaujatosti sudcov okresného súdu.

- Po vrátení veci okresný súd vyzval 28. októbra 2008 sťažovateľa na oznámenie, či trvá na podanom návrhu na vydanie predbežného opatrenia, a na prípadné doplnenie žaloby. Súčasne vyzval žalovanú na vyjadrenie k žalobe.

- Na výzvu okresného súdu reagoval sťažovateľ podaním doručeným 6. decembra 2008. Dňa 15. januára 2009 sťažovateľ požiadal opätovne o doručenie uznesenia najvyššieho súdu z 22. februára 2002.

- Dňa 19. januára 2009 sťažovateľ navrhol zmenu petitu.

- Dňa 21. januára 2009 okresný súd uznesením č. k. Nc 1117/1999-70 zamietol návrh sťažovateľa na nariadenie predbežného opatrenia zo 6. decembra 1999.

- Dňa 17. marca 2009 podal sťažovateľ odborné stanovisko vo veci.
- Pojednávanie, ktoré sa uskutočnilo 26. marca 2009, bolo odročené na 11. máj 2009.
- Právny zástupca žalovanej požiadal okresný súd 15. apríla 2009 a následne aj 27. apríla 2009 o odročenie termínu pojednávania z dôvodu kolízie pojednávaní.
- Pojednávanie, ktoré sa uskutočnilo 11. mája 2009, bolo na podklade žiadosti právneho zástupcu žalovanej odročené na 25. máj 2009.
- Pojednávanie, ktoré sa uskutočnilo 25. mája 2009, bolo odročené na 29. jún 2009 a následne na 27. júl 2009.
- Dňa 10. júla 2009 bolo okresnému súdu doručené vyjadrenie žalovanej k žalobe.
- Dňa 27. júla 2009 sťažovateľ okresnému súdu doručil odborné stanovisko.
- Pojednávanie, ktoré sa uskutočnilo 27. júla 2009, bolo odročené na 17. september 2009 na výsluch svedkov a zabezpečenie informácií vyžiadaných z registra obyvateľov Slovenskej republiky.
- Sťažovateľ doručil okresnému súdu 11. septembra 2009 svoje stanovisko k vyjadreniam žalovanej z 10. júla 2009 a predložil listinné dôkazy.
- Dňa 17. septembra 2009 sa uskutočnilo pojednávanie, na ktorom boli vypočutí svedkovia a ktoré bolo odročené na 17. december 2009.
- Okresný súd požiadal 23. septembra 2009 register obyvateľov Slovenskej republiky o relevantné informácie, ktoré boli mu zaslané 15. októbra 2009.
- Dňa 29. septembra 2009 okresný súd dožiadal Okresný súd Dunajská Streda o vykonanie výsluchu svedkyne.
- Dňa 1. októbra 2009 bolo okresnému súdu doručené stanovisko sťažovateľa k návrhom na dokazovanie.
- Okresný súd Dunajská Streda okresnému súdu 30. novembra 2009 oznámil, že z dôvodu žiadosti právneho zástupcu žalovanej z 3. novembra 2009 zrušil nariadený termín výsluchu svedkyne v rámci dožiadania (výsluch bol pôvodne nariadený na 19. november 2009). Zároveň bol stanovený nový termín výsluchu svedkyne na 15. december 2009, ktorý bol z dôvodu opätovnej žiadosti právneho zástupcu žalovanej z 23. novembra 2009 a žiadosti samotnej svedkyne z 25. novembra 2009 zrušený. V dôsledku uvedeného okresný súd rozhodol o vykonaní výsluchu svedkyne bez dožiadania

a predvolal svedkyňu na výsluch v rámci pojednávania nariadeného okresným súdom na 17. december 2009.

- Predvolaná svedkyňa 13. decembra 2009 ospravedlnila svoju neúčast' na výsluchu nariadenom na 17. december 2009.

- Dňa 17. decembra 2009 sa uskutočnilo pojednávanie, ktoré bolo odročené na 25. február 2010 na vyžiadanie trestného spisu vedeného Okresným súdom Bratislava I pod sp. zn. 6 T 47/2007. Predmetný trestný spis bol vyžiadaný 18. decembra 2009. Okresný súd Bratislava I okresnému súdu 9. februára 2010 oznámil, že predmetný trestný spis nie je možné zapožičať.

- Okresný súd 21. decembra 2009 opätovne dožiadal Okresný súd Dunajská Streda o vykonanie výsluchu svedkyne.

- Dňa 23. februára 2010 sa na Okresnom súde Dunajská Streda uskutočnil výsluch svedkyne. Zápisnica z výsluchu svedkyne bola doručená okresnému súdu 26. februára 2010.

- Rozsudkom okresného súdu z 25. februára 2010 bola žalovanej uložená povinnosť uverejniť v rozhodnutí stanoveným spôsobom ospravedlnenie s textom presne špecifikovaným v samotnom rozhodnutí a zároveň nahradiť nemajetkovú ujmu v sume 165 969,59 €. Vo zvyšnej časti týkajúcej sa zaplata nemajetkovej ujmy bola žaloba zamietnutá a žalovaná zaviazaná k náhrade trov konania a trov právneho zastúpenia v sume 1 237,97 €. Zákonný sudca požiadal o predĺženie lehoty na vyhotovenie odôvodnenia rozsudku z 25. februára 2010, predseda okresného súdu žiadosti vyhovel a lehotu predĺžil do 23. apríla 2010.

- Sťažovateľ podal 13. mája 2010 proti rozsudku okresného súdu z 25. februára 2010 v časti týkajúcej sa trov konania odvolanie, ktoré bolo 25. mája 2010 doručované na vyjadrenie žalovanej.

- Dňa 8. júna 2010 podala žalovaná proti rozsudku okresného súdu z 25. februára 2010 odvolanie.

- Po zabezpečení nevyhnutných procesných úkonov bol spis 26. júla 2010 predložený na rozhodnutie o odvolaní krajskému súdu (vec vedená krajským súdom pod sp. zn. 10 Co 253/2010).

- Krajský súd uznesením z 24. februára 2011 zrušil rozsudok okresného súdu z 25. februára 2010 a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie. Spis bol okresnému súdu vrátený 15. apríla 2011.

- Rozsudkom okresného súdu z 30. júna 2011 bola žalovanej uložená povinnosť uverejniť v rozhodnutí stanoveným spôsobom ospravedlnenie s textom presne špecifikovaným v rozhodnutí a nahradiť nemajetkovú ujmu v sume 165 969,59 €. Vo zvyšnej časti týkajúcej sa zaplata nemajetkovej ujmy bola žaloba zamietnutá a žalovaná bola zaviazaná k náhrade trov konania a trov právneho zastúpenia.

- Žalovaná podala 24. augusta 2011 proti rozsudku okresného súdu z 30. júna 2011 odvolanie. Po zabezpečení nevyhnutných procesných úkonov bol spis 11. októbra 2011 predložený krajskému súdu na rozhodnutie o odvolaní (vec vedená krajským súdom pod sp. zn. 10 Co 301/2011).

- Krajský súd o odvolaní proti rozsudku okresného súdu z 30. júna 2011 rozhodol rozsudkom zo 17. júla 2013, ktorým sa výroku rozsudku okresného súdu z 30. júna 2011, ktorým bola v ostatnej časti týkajúcej sa zaplata nemajetkovej ujmy žaloba zamietnutá, nedotkol a v ostatných výrokoch bol rozsudok okresného súdu z 30. júna 2011 zmenený tak, že žaloba bola zamietnutá. Spis bol okresnému súdu vrátený v novembri 2013.

- Krajský súd uznesením sp. zn. 10 Co 301/2011 z 31. júla 2013 (ďalej len „uznesenie z 31. júla 2013“) uložil sťažovateľovi povinnosť zaplatiť žalovanej z titulu súdneho poplatku sumu 5 045 € a z titulu náhrady trov právneho zastúpenia sumu 3 200,49 €.

- Sťažovateľ podal 19. augusta 2013 proti rozsudku krajského súdu zo 17. júla 2013 a uzneseniu krajského súdu z 31. júla 2013 dovolanie.

- Dňa 15. novembra 2013 okresný súd vyzval sťažovateľa na zaplata súdneho poplatku za podané dovolanie a zároveň doručoval dovolanie na vyjadrenie žalovanej.

- Sťažovateľ požiadal 2. decembra 2013 o oslobodenie od platenia súdneho poplatku za podané dovolanie.

- Okresný súd uznesením č. k. Nc 1117/1999-468 z 21. marca 2014 (ďalej len „uznesenie o čiastočnom oslobodení od platenia súdnych poplatkov“) vydaným vyšším súdnym úradníkom sťažovateľovi priznal čiastočné oslobodenie od platenia súdnych poplatkov v rozsahu 50 %.

- Dňa 27. mája 2014 podal sťažovateľ proti uzneseniu okresného súdu o čiastočnom oslobodení od platenia súdnych poplatkov odvolanie. Sudca okresného súdu 2. júna 2014 oznámil, že sa stotožňuje s odôvodnením uznesenia okresného súdu o čiastočnom oslobodení od platenia súdnych poplatkov, na podklade čoho bol spis 6. júna 2014 predložený krajskému súdu na rozhodnutie o podanom odvolaní.

- Uznesením krajského súdu č. k. 8 Co 361/2014-477 z 30. júna 2014 bolo uznesenie okresného súdu o čiastočnom oslobodení od platenia súdnych poplatkov potvrdené ako vecne správne. Spis bol vrátený okresnému súdu 5. augusta 2014.

- Sťažovateľ 28. augusta 2014 zaplatil súdny poplatok za podané dovolanie.

- Okresný súd vyzval 2. septembra 2014 žalovanú na vyjadrenie k dovolaniu sťažovateľa. Žalovaná na výzvu okresného súdu reagovala podaním doručeným 11. septembra 2014.

- Dňa 22. septembra 2014 bolo vyjadrenie žalovanej k dovolaniu doručované okresným súdom sťažovateľovi.

- Spis bol na rozhodnutie o dovolaní predložený najvyššiemu súdu 20. októbra 2014 (vec vedená najvyšším súdom pod sp. zn. 3 Cdo 429/2014).

- Najvyšší súd uznesením zo 14. apríla 2016 zrušil rozsudok krajského súdu zo 17. júla 2013 v zmeňujúcom výroku a vo výroku o trovách konania a uznesenie krajského súdu z 31. júla 2013 a vec v rozsahu zrušenia vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie.

- Spis bol krajskému súdu vrátený 25. apríla 2016.

- Uznesením krajského súdu z 29. novembra 2016 bol zrušený rozsudok okresného súdu z 30. júna 2011.

- Spis bol vo februári 2017 vrátený okresnému súdu na doručovanie uznesenia krajského súdu z 29. novembra 2016.

- Dňa 23. marca 2017 bol spis opätovne pridelený do oddelenia občianskoprávných vecí pod sp. zn. 40 C 22/2017.

- Dňa 24. októbra 2017 okresný súd nariadil termín pojednávania na 7. december 2017.

- Právny zástupca žalovanej požiadala 6. novembra 2017 o odročenie pojednávania z dôvodu zahraničnej pracovnej cesty, v dôsledku čoho bol 13. novembra 2017 nariadený nový termín pojednávania na 19. február 2018.

- Dňa 19. februára 2018 sa uskutočnilo pojednávanie, ktoré bolo odročené na 5. apríl 2018 na zabezpečenie spisového materiálu Okresného súdu Bratislava I a Okresného súdu Banská Bystrica, ktoré boli vyžiadané 20. februára 2018.

- Dňa 5. apríla 2018 sa uskutočnilo pojednávanie, ktoré bolo odročené na 17. máj 2018 na opätovné vyžiadanie spisového materiálu Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 6 T 47/2007. Okresný súd zároveň vyžiadala spis Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 16 C 351/2015.

- Dňa 23. apríla 2018 bol pripojený spis Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 16 C 351/2015, ktorý bol 18. mája 2018 vrátený Okresnému súdu Banská Bystrica.

- Pojednávanie, ktoré sa uskutočnilo 17. mája 2018, bolo odročené na 12. júl 2018 na vyžiadanie spisového materiálu Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 6 T 47/2007. Okresný súd požiadala o zaslanie spisového materiálu Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 6 T 47/2007 Okresný súd Martin a Okresný súd Nitra, ku konaniam ktorých mal byť predmetný spis pripojený. Okresný súd Martin odpovedal na výzvu podaním doručeným 11. júna 2018. Spis Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 6 T 47/2007 bol zaslaný okresnému súdu 12. júla 2018 Krajským súdom v Nitre. Predmetný spis bol vrátený Krajskému súdu v Nitre 31. júla 2018.

- Dňa 14. júna 2018 bol zrušený termín pojednávania nariadeného na 12. júl 2018 z dôvodu práceneschopnosti zákonného sudcu.

- Spis bol 26. júla 2018 pridelený na prejednanie a rozhodnutie novej zákonnej sudkyňi a 20. marca 2019 opätovne pridelený na prejednanie a rozhodnutie pôvodnému zákonnému sudcovi.

- Pojednávanie, ktoré sa uskutočnilo 9. septembra 2019, bolo odročené na doplnenie dokazovania na 24. október 2019.

- Pojednávanie, ktoré sa uskutočnilo 24. októbra 2019, bolo odročené na vyhlásenie rozsudku na 21. november 2019.

- Na pojednávaní, ktoré sa uskutočnilo 21. novembra 2019, bol vyhlásený rozsudok.

III.

Právomoc ústavného súdu a relevantná právna úprava

22. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je zákon o ústavnom súde.

23. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov.

24. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch.

IV.

Ústavnoprávne východiská v judikatúre ústavného súdu a samotné posúdenie vecí ústavným súdom

25. Predmetom konania pred ústavným súdom je posúdenie, či postupom okresného súdu v napadnutom konaní došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

26. Ústavný súd si pri výklade práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov, ktoré je garantované v čl. 48 ods. 2 ústavy, osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (m. m. II. ÚS 55/98, I. ÚS 28/01, I. ÚS 132/03, I. ÚS 65/04).

27. Ústavný súd pri rozhodovaní o ústavných s'ťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (IV. ÚS 221/04).

28. Priznanie práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zakladá povinnosť súdu aj sudcu na organizovanie práce tak, aby sa toto právo objektívne realizovalo (m. m. II. ÚS 21/01, I. ÚS 251/05). Základnou povinnosťou súdu a sudcu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie. Táto povinnosť súdu a sudcu vychádzala predtým z niektorých ustanovení Občianskeho súdneho poriadku (napr. § 6, § 100 ods. 1, § 117 ods. 1 a § 119 ods. 1), ktorý platil do 30. júna 2016, a v súčasnosti už vychádza najmä zo zásady vyplývajúcej z čl. 17 a § 157 ods. 1 CSP. V zmysle čl. 17 CSP „súd postupuje v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným priet'ahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb“ a v zmysle § 157 ods. 1 CSP „súd postupuje v konaní tak, aby sa mohlo rozhodnúť rýchlo a hospodárne, spravidla na jedinom pojednávaní s prihliadnutím na povahu konania“.

29. Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priet'ahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (m. m. III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, III. ÚS 142/03) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú

- právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje,
- správanie subjektu (strany sporu) a
- postup samotného súdu.

30. Za súčasť prvého kritéria sa považuje aj povaha prerokúvanej veci.

IV.A Právna a faktická zložitosť veci

31. Pokiaľ ide o kritérium, ktorým je právna a faktická zložitosť veci, ústavný súd konštatuje, že hoci konanie o žalobe o ochranu osobnosti patrí k štandardnej súčasť rozhodovacej činnosti všeobecných súdov, v okolnostiach konkrétneho prípadu sa môže vyznačovať zvýšenou skutkovou a právnou náročnosťou (m. m. IV. ÚS 298/2018). V posudzovanej veci, vychádzajúc predovšetkým z obsahu vyžiadaného spisu súdu prvej inštancie, však podľa názoru ústavného súdu o takýto prípad nešlo. Podpredsedníčka okresného súdu v prípise z 25. októbra 2019 síce zdôrazňuje, že úlohou okresného súdu je vo veci sťažovateľom uplatneného nároku na náhradu za nemajetkovú ujmu dôsledne posúdiť a kvalifikovane vyhodnotiť ním uplatnený nárok, ústavnému súdu však nepredkladá konkrétnu argumentáciu, ktorou by v okolnostiach sťažovateľom podanej žaloby ospravedlňovala už na prvý pohľad extrémne neprimeranú dĺžku napadnutého konania, ktorá v čase rozhodovania ústavného súdu o ústavnej sťažnosti predstavuje obdobie 20 rokov. Skutočnosť, podľa ktorej všeobecný súd musí rozhodnúť vo veci uplatneného nároku na náhradu za nemajetkovú ujmu nie je sama osebe bez ďalšieho (predovšetkým pri absencii konkrétnych okolností prejednávanej veci) spôsobilá odôvodniť záver o jej skutkovej či právnej zložitosti. Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd nepovažoval zložitosť veci za skutočnosť, ktorá by podstatnejšou mierou prispela k celkovej dĺžke napadnutého konania.

IV.B Správanie subjektu (strany sporu)

32. Pri preskúmaní kritéria správania sťažovateľa ako subjektu napadnutého konania v procesnom postavení žalobcu ústavný súd konštatuje, že nezistil žiadnu skutočnosť, ktorá by odôvodňovala záver, že k predĺženiu napadnutého konania významnejším spôsobom prispel sťažovateľ svojím správaním. Zo spisu vzťahujúceho sa na napadnuté konanie vedené okresným súdom vyplýva, že sťažovateľ sa buď sám, alebo prostredníctvom svojho právneho zástupcu zúčastňoval nariadených pojednávaní a riadnym spôsobom reagoval na výzvy okresného súdu.

IV.C Postup okresného súdu v napadnutom konaní

33. Tretím kritériom, podľa ktorého ústavný súd hodnotil, či v napadnutom konaní došlo k zbytočným priet'ahom, bol postup okresného súdu. Ústavný súd pritom vychádzal zo svojej ustálenej judikatúry, podľa ktorej zbytočné priet'ahy v konaní môžu byť zapríčinené nielen samotnou nečinnosťou všeobecného súdu, ale aj jeho neefektívnou činnosťou, teda takým konaním, ktoré nevedie efektívne k odstráneniu právnej neistoty (m. m. II. ÚS 32/03, IV. ÚS 267/04, IV. ÚS 182/08). Za neefektívnu činnosť, ktorá môže zapríčiniť porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd považuje aj nesprávnu, resp. nesústredenú činnosť všeobecného súdu (II. ÚS 33/99).

34. Z obsahu predloženého spisu ústavný súd zistil, že doterajší priebeh napadnutého konania je poznačený jedným kratším obdobím nečinnosti, a to od marca 2017, keď bol spis okresnému súdu vrátený krajským súdom, do decembra 2017, keď bol nariadený termín pojednávania, a jedným dlhším obdobím nečinnosti, a to od júna 2018, keď bol termín pojednávania nariadeného na 12. júl 2018 zrušený z dôvodu práceneschopnosti zákonného sudcu, do septembra 2019, keď sa uskutočnilo pojednávanie vo veci. Celková doba nečinnosti okresného súdu tak predstavuje takmer 2 roky.

35. Z prehľadu procesných úkonov vykonaných v napadnutom konaní vyplýva, že v dlhšom období vyznačujúcim sa absolútnou nečinnosťou okresného súdu tento vykonával len úkony pridelovania spisu novej zákonnej sudkyňi a neskôr pôvodnému zákonnému sudcovi. V tejto súvislosti ústavný súd už zdôraznil, že opakované pridelovanie veci zákonným sudcom na prerokovanie a rozhodnutie nemožno považovať za relevantnú procesnú aktivitu všeobecného súdu. Uvedená procesná aktivita je dôsledkom iných, s konaním bezprostredne nesúvisiacich skutočností (v konkrétnych okolnostiach veci dôsledkom práceneschopnosti pôvodného zákonného sudcu) a nemožno ju hodnotiť ako zámernú a priamu procesnú aktivitu všeobecného súdu smerujúcu k prerokovaniu a rozhodnutiu veci samej (k tomu pozri aj sp. zn. II. ÚS 444/2014).

36. V nadväznosti na svoje zistenia ústavný súd poukazuje aj na svoju judikatúru, v ktorej už viackrát uviedol (napr. I. ÚS 23/03, I. ÚS 141/03, II. ÚS 153/06, III. ÚS 399/2011), že nedostatky v činnosti všeobecného súdu spojené s jeho riadením a organizáciou by mohli len dočasne ospravedlniť vzniknuté prieťahy, a to len v tom prípade, ak sa na ten účel prijali včas adekvátne opatrenia (m. m. I. ÚS 39/00, I. ÚS 55/02, III. ÚS 399/2011). Za takéto adekvátne opatrenie však nemožno považovať s prihliadnutím na procesné úkony vykonané okresným súdom len samotné pridelenie veci novej zákonnej sudkyňi z dôvodu práceneschopnosti pôvodného zákonného sudcu a následne opätovné pridelenie veci pôvodnému zákonnému sudcovi, zvlášť za situácie, keď nová zákonná sudkyňa počas obdobia 8 mesiacov, počas ktorých jej vec bola pridelená, nevykonala žiaden relevantný procesný úkon.

37. Ako neefektívny hodnotí ústavný súd procesne nesprávny postup okresného súdu, podľa ktorého znenie výrokov rozsudku okresného súdu z 25. februára 2010 podľa zápisnice z pojednávania, na ktorom bol citovaný rozsudok vyhlásený, nebolo totožné so znením výrokov písomne vyhotoveného rozsudku okresného súdu z 25. februára 2010. V dôsledku procesne nesprávneho postupu okresného súdu, ktorým bol podľa názoru krajského súdu porušený princíp právnej istoty strán v spore (uznesenie krajského súdu z 24. februára 2011), bol rozsudok okresného súdu z 25. februára 2010 zrušený a vec vrátená okresnému súdu na opätovné rozhodnutie.

38. Neefektívnosťou sa vyznačuje aj postup okresného súdu bezprostredne súvisiaci s jeho meritórnou rozhodovacou činnosťou. V súlade s judikatúrou ústavného súdu sa za úplné a dostačujúce považuje také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré dostatočným spôsobom informuje účastníka konania (stranu sporu) o skutkových zisteniach a právnych záveroch, na základe ktorých súd meritórne posúdil vec a rozhodol (III. ÚS 199/09). Ako to z uznesenia krajského súdu z 29. novembra 2016 (bod 26 citovaného rozhodnutia) vyplýva, dôvodom, pre ktorý bol rozsudok okresného súdu z 30. júna 2011 zrušený a vec vrátená okresnému súdu na ďalšie konanie, bolo neúplné zistenie skutkového stavu veci, nevykonanie dokazovania v akceptovateľnom rozsahu a nedostatočné (formálne) vyhodnotenie vykonaných dôkazov. Keďže okresný súd nezistil dostatočným spôsobom skutkový stav veci, nenaplnil tým ani základný predpoklad na to, aby rozhodnutie všeobecného súdu bolo možné považovať za ústavne udržateľné aj z hľadiska jeho právneho posúdenia. Uvedené skutočnosti s prihliadnutím na požiadavky, ktoré judikatúra ústavného súdu kladie na odôvodnenie súdneho rozhodnutia, preto umožňujú konštatovať, že procesný postup okresného súdu nebol efektívny, a teda taký, ktorý by bol v okolnostiach prejednávanej veci spôsobilý viesť k odstráneniu stavu právnej neistoty sťažovateľa.

V.

Záver

V.A K bodu 1 výrokovej časti nálezu

39. Na základe skutočností uvedených v časti IV. tohto nálezu ústavný súd, akcentujúc celkovú extrémnu dobu napadnutého konania, ktorá ku dňu rozhodovania ústavného súdu predstavuje 20 rokov, dospel k záveru, že nečinnosťou okresného súdu v trvaní takmer dvoch rokov a jeho nesústređeným postupom bolo v napadnutom konaní porušené základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj jeho právo na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

V.B K bodom 2 a 4 výrokovej časti nálezu

40. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Podľa § 133 ods. 3 písm. e) zákona o ústavnom súde ak ústavný súd ústavnej sťažnosti vyhovie, môže priznať sťažovateľovi primerané finančné zadosťučinenie, ak o to požiadal.

41. Z § 135 ods. 1 zákona o ústavnom súde vyplýva, že ak ústavný súd prizná sťažovateľovi primerané finančné zadosťučinenie, orgán verejnej moci, ktorý porušil základné práva a slobody sťažovateľa, je povinný sťažovateľovi priznané finančné zadosťučinenie zaplatiť do dvoch mesiacov od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

42. Cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je dovriešenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez porušovania základného práva (m. m. IV. ÚS 210/04). Pri určení primeraného finančného zadosťučinenia ústavný súd vychádzal zo zásad spravodlivosti, z ktorých vychádza aj EŠLP, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

43. Sťažovateľ si uplatnil priznanie primeraného finančného zadosťučinenia v sume 15 000 € z dôvodov bližšie uvedených v bode 9 tohto nálezu.

44. Vychádzajúc z doterajšej celkovej extrémne neprimeranej dĺžky napadnutého konania a prihliadajúc na frekvenciu nečinnosti okresného súdu (dve obdobia nečinnosti) a jeho nesústredenosť, ústavný súd konštatuje, že v posudzovanej veci existujú dôvody na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia v sume 1 500 €. Z uvedených dôvodov ústavný súd vo veci priznania primeraného finančného zadosťučinenia rozhodol tak, ako to je uvedené v bode 2 výroku tohto nálezu.

45. Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd ústavnej sťažnosti v časti požadovanej sumy primeraného finančného zadosťučinenia prevyšujúcej sumu 1 500 € nevyhovel tak, ako to je uvedené v bode 4 výroku tohto nálezu.

V.C K bodom 3 a 4 výrokovej časti tohto nálezu

46. Podľa § 73 ods. 1 zákona o ústavnom súde trovy konania pred ústavným súdom, ktoré vzniknú účastníkovi konania, uhrádza účastník konania.

Podľa § 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti nahradil inému účastníkovi konania alebo štátu trovy konania.

47. Sťažovateľ si uplatnil náhradu trov konania pred ústavným súdom, ktoré mu vznikli v súvislosti s jeho právnym zastupovaním právnou zástupkyňou. Vyčíslil ich v celkovej sume 522,39 €.

48. Ústavný súd priznal sťažovateľovi náhradu trov konania v sume 346,26 € v súlade s vyhláškou Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“), a to za 2 úkony právnej služby podľa § 13a ods. 1 písm. a) a c) vyhlášky (prevzatie a príprava zastúpenia vrátane prvej porady s klientom a podanie sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy). Ústavný súd vychádzal zo základnej sadzby tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby za rok 2019 v sume 163,33 € (1/6 výpočtového základu podľa § 11 ods. 3 vyhlášky), tiež zo sadzby za náhradu hotových výdavkov (režijný paušál) za každý úkon právnej služby za rok 2019 v sume 9,80 € (1/100 výpočtového základu podľa § 16 ods. 3 vyhlášky). Celková suma náhrady trov konania predstavuje sumu 346,26 €. Vzhľadom na uvedené ústavný súd vo veci náhrady trov konania sťažovateľa rozhodol tak, ako to je uvedené v bode 3 výroku tohto nálezu.

49. Za repliku k vyjadreniam podpredsedníčky okresného súdu a zákonného sudcu ústavný súd náhradu trov konania nepriznal, keďže vyjadrenie sťažovateľa neobsahovalo

žiadne nové a relevantné skutočnosti pre rozhodnutie o ústavnej sťažnosti. Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd ústavnej sťažnosti v časti požadovanej sumy náhrady trov konania prevyšujúcej sumu 346,26 € nevyhovel tak, ako to je uvedené v bode 4 výroku tohto nálezu.

50. Priznanú náhradu trov konania je okresný súd povinný zaplatiť na účet právnej zástupkyne sťažovateľa (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 ods. 1 CSP).

V.D K bodu 4 výrokovej časti nálezu

51. Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak porušenie základných práv podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

Podľa § 133 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom ak ústavný súd ústavnej sťažnosti vyhovie môže prikázať, aby ten, kto porušil základné práva a slobody sťažovateľa svojou nečinnosťou, vo veci konal.

52. Keďže v čase rozhodovania ústavného súdu vo veci ústavnej sťažnosti okresný súd v napadnutom konaní vo veci žaloby sťažovateľa už meritórne rozhodol a na pojednávaní nariadenom na 21. november 2019 vyhlásil rozsudok, ústavný súd návrhu sťažovateľa na vyslovenie príkazu okresnému súdu v napadnutom konaní konať bez zbytočných prieťahov nevyhovel (bod 4 výrokovej časti nálezu).

53. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, treba pod právoplatnosťou nálezu uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. novembra 2019

Jana BARICOVÁ
predsedníčka senátu